

Til Utdanningskomiteen
Fra Avdeling for studieadministrasjon

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 2. desember 2019
Notatdato: 20. november 2019
Arkivsaksnr.:
Saksansvarlig: Hanna Ekeli
Saksbehandler: Jonny Roar Sundnes

Porteføljeutviklingen ved UiO

Bakgrunn

Vilkår og verktøy for porteføljeutvikling var tema på Granavolden-seminaret i slutten av oktober. Vi avtalte å fortsette diskusjonen på dette møtet, og forberedelsen dagens møte ble varslet allerede på seminaret. I dette notatet vil vi i tillegg trekke fram noen konkrete problemstillinger som har vært med i diskusjonene våre den siste tiden.

Forberedelse til denne saken

Hver studiedekan forbereder et kort innlegg (tre minutter) om porteføljeutviklingen ved sitt eget fakultet. Studieavdelingen tar gjerne imot inntil to lysark per fakultet til en felles presentasjon. Send lysarkene til Kirsti M. Mortensen og Kristin Fossum Stene innen utgangen av fredag 29. november.

Gjennomgående tema/problemstillinger

Strategiprosessen nærmer seg sluttfasen og vil legge viktige premisser for det videre arbeidet med porteføljeutviklingen ved UiO. Dette arbeidet vil bli ført videre både ved utarbeidelsen av UiOs og fakultetenes årsplaner og i sakene som hører til årshjulet for studieportefølje og opptaksrammer.

Mer fleksibilitet

UiOs studentgruppe er heterogen, og de siste årene har vi i mange diskusjoner møtt spørsmål som gjelder fleksibiliteten i studietilbudet. Aldersspennet blant studentene er stort, og gjennomførings- og frafallsundersøkelser viser at studentene har ulike planer for hvordan de ønsker å bruke utdanningen sin. Noen planlegger å ta hele grader, andre ønsker å komplettere tidligere utdanning og atter andre ønsker faglig påfyll som supplement til tidligere utdanning.

Som del av porteføljeutviklingen bør vi drøfte om UiOs studietilbud er godt nok rigget for å møte denne heterogeniteten. Hvilke grep bør UiO ta for å gi studentene et studietilbud som i større grad svarer på behovene og ønskene deres?

Livslang læring

Spørsmål knyttet til livslang læring og etter- og videreutdanning ble diskutert i forbindelse med høringsinnspillet til Markussen-utvalgets innstilling. Skal vi lykkes med å dekke samfunnets behov for et mer systematisk tilbud for læring hele livet, bør vi søke fleksible løsninger. Vi bør også gjenbruke løsninger som allerede fungerer godt, både når det gjelder rammevilkår og studietilbud.

Kandidat- og arbeidsgiverundersøkelser viser at UiOs kandidater er omstillingsdyktige og attraktive på arbeidsmarkedet. Våre utdanninger sørger for en kognitiv grunnmur hos kandidatene

som forbereder dem på læring hele livet. Dette viktige bidraget står helt sentralt i vår utdanningspolitikk og betyr mye for innretningen på etter- og videreutdanningstilbudet. Dette reflekteres også i strategiprosessen, hvor livslang læring diskuteres både som oppfølging av UiOs egne kandidater og som etter- og videreutdanning for arbeidslivet.

Arbeidsrelevans

UiOs fremste kjennemerke skal være en tett kobling mellom forskning og utdanning. Dette må vi også bruke til å trene studentene i arbeidsmetoder, slik at de gjennom studiene får erfaring med å bruke forskningsbasert kunnskap på måter de vil trenge i sitt framtidige arbeid. UiO har i dag et rikt samarbeid med et stort antall virksomheter og bedrifter. Målsetningen om kvalitet i alle ledd av utdanningsvirksomheten forutsetter nært, systematisk samarbeid mellom UiO og praksisstedene.

Praksis er også en læringsarena, og utdanningene har ulike faglige behov. Profesjonsutdanninger har en kobling til praksisfeltet, men vi ser at fagmiljøene tenker nytt også for de øvrige utdanningene. Dette skjer både internt på UiO gjennom ferdighetsemner, skrivetrening og rollespill, men også gjennom internship i næringslivet, frivillige, statlige eller kommunale virksomheter. Det er behov for mer av denne typen emner og arenaer i utdanningene.

Det er behov for at flere studenter velger å bruke tilbudene, og vi må legge bedre til rette for å lære av hverandre og samarbeide på tvers. De fremste utfordringene er systematikk og skalering; initiativene har tidligere i stor grad vært avhengig av ildsjeler i fagmiljøene, og det blir mer krevende å utvikle denne typen tilbud dess større studentgrupper de skal gjelde for.

Tilbud til særlig motiverte studenter

Det er behov for å diskutere hvordan UiO bør håndtere tilbudet til særlig motiverte studenter, jf. også dekanmøtets diskusjon om dette 30. oktober.

HF og MN startet opp Honoursprogrammet høsten 2019. Universitetsledelsen har nylig sluttet seg til at man kan omtale HF's planlagte halvårsenhet i miljøhumaniora som et «honourstillegg» for studenter på utvalgte masterprogrammer. I tillegg har både MED, OD og MN forskerlinjer i henholdsvis medisin, odontologi og informatikk.

Prorektor legger til grunn at nye honours-initiativ bør være basert på en klar kobling mellom forskning og utdanning, være tverrfaglige og holde høy kvalitet. Ordningen bør utvides varsomt, og den bør være tydelig styrt fra UiO-nivået. Prorektor ønsker å være tett koblet på diskusjonene, og utdanningskomiteen er et naturlig sted å samrå seg på tvers.

Gjennomføring og frafall

Dette har vært en omfattende diskusjon de siste årene. Det har tradisjonelt vært mest fokus på gjennomføringen i UiOs studieprogram, men i høst har vi også sett nærmere på frafallet som skjer før studentene kommer til oss: om lag en tredjedel av dem som får tilbud om studieplass faller fra før de begynner på studiene, og ytterligere en tredjedel faller fra allerede etter første studieår. Det stilles stadig tydeligere krav til bedring både fra universitetsstyret og fra Kunnskapsdepartementet, og UiO må finne overbevisende svar på denne utfordringen.

Videre oppfølging

De konkrete forslagene om etablering og nedlegging av studietilbud behandles i tråd med årshjulet for studieportefølje og opptaksrammer. Fakultetene har frist til å melde fra om planene sine innen 15. april hvert år, og universitetsstyret behandler en samlet sak på styremøtet i juni.

Vi har startet en prosess for revisjon av kvalitetssystemet som også bør få konsekvenser for måten vi forvalter studieporteføljen på. Vi må i dette arbeidet diskutere hvordan å få til en god kobling mellom kvalitetsarbeidet og utviklingen av studieprogram og emner.